

БАТЛАВ.
АГААРЫН ХӨЛГИЙН ОСОЛ, ЗӨРЧЛИЙГ
ШИНЖЛЭН ШАЛГАХ АЛБАНЫ ДАРГА

Ж.ЦОЛМОН

ШИНЖЛЭН ШАЛГАХ БАГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН БОЛОН
АХЛАГЧИЙГ ТОМИЛОХ ЖУРАМ

Баримт бичгийн код	АХОЗШША - 25-04		
Баталсан огноо:	2025 он- 11 сар- 03 өдөр		
Хянасан:	Албан тушаал, нэр	Огноо	Гарын үсэг
	Х. Наранхун	2025.11.02	
Боловсруулсан:	Албан тушаал, нэр	Огноо	Гарын үсэг
	Ч. Буянбадрах	2025.11.02	

Өөрчлөлтийн бүртгэл

Өөрчлөлтийн дугаар	Өөрчлөлтийн товч тайлбар	Өөрчлөлт оруулах хэсэг	Өөрчлөлт хийсэн ажилтны нэр, албан тушаал	Огноо	Гарын үсэг
				2025. 10.27	

Түгээлтийн жагсаалт

№	Баримт бичиг	Хэнд (түгээх нэгж/байгууллага)
1		
2		
3		

ШИНЖЛЭН ШАЛГАХ БАГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН БОЛОН

АХЛАГЧИЙГ ТОМИЛОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Журмын зорилго

Энэ журмын зорилго нь агаарын хөлгийн осол, ноцтой зөрчил, зөрчлийн үед шинжлэн шалгагч багийн ахлагч болон багийн гишүүдийг томилох, гишүүдийн мэдлэг, ур чадвар, туршлагыг үнэлэх, туршлагатай шинжлэн шалгагчийг оролцуулах, шинжлэн шалгах ажиллагааг нэн даруй эхлүүлэх, зохион байгуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Хамрах хүрээ

Энэ журмыг АХОЗШША-ны эрх хэмжээний хүрээнд хамаарах агаарын хөлгийн осол, ноцтой зөрчил, зөрчлийн шинжлэн шалгах ажиллагаанд мөрдөнө.

1.3. Үндсэн зарчим

Шинжлэн шалгах ажиллагаа нь дараах зарчмыг баримтална:

- 1.3.1. хараат бус, бодитой, шударга байх;
- 1.3.2. аюулгүй ажиллагааг сайжруулах, урьдчилан сэргийлэх зорилготой байх;
- 1.3.3. буруутан, хариуцлага тогтоох зорилгогүй байх;
- 1.3.4. нотлох баримтыг бүрэн хамгаалах;
- 1.3.5. шинжлэн шалгах ажиллагааг нэн даруй эхлүүлэх;
- 1.3.6. мэргэшсэн, тохирох туршлагатай шинжлэн шалгагчийг томилох;
- 1.3.7. мэдээллийн нууцлал, эх сурвалжийн хамгаалалтыг хангах;
- 1.3.8. ослын талбайн аюулгүй ажиллагааг нэн тэргүүнд хангах.

Хоёр. Нэр томьёо

2.1. Шинжлэн шалгагч багийн ахлагч

Шинжлэн шалгах ажиллагааг зохион байгуулах, удирдах, хянах, гишүүдэд үүрэг хуваарилах эрх бүхий томилогдсон албан тушаалтан.

2.2. Багийн гишүүн

Шинжлэн шалгах ажиллагаанд тодорхой чиглэлээр оролцохоор томилогдсон шинжлэн шалгагч, шинжээч, мэргэжилтэн.

2.3. Туршлагатай шинжлэн шалгагч

Осол, ноцтой зөрчил, зөрчил шинжлэн шалгах ажиллагаанд өмнө нь оролцож байсан, холбогдох сургалт, дадлага, ажлын туршлагатай этгээд.

Гурав. Шинжлэн шалгагч багийн ахлагчийг томилох

3.1. Осол, ноцтой зөрчил, зөрчлийн талаарх анхны мэдээлэл хүлээн авмагц эрх бүхий албан тушаалтан шинжлэн шалгах ажиллагааг эхлүүлэх шийдвэр гаргаж, шинжлэн шалгагч багийн ахлагчийг нэн даруй томилно.

3.2. Багийн ахлагч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- 3.2.1. осол, зөрчил шинжлэн шалгах чиглэлээр мэргэшсэн байх;
- 3.2.2. иргэний нисэхийн салбарын суурь мэдлэг, ажлын туршлагатай байх;
- 3.2.3. удирдан зохион байгуулах чадвартай байх;
- 3.2.4. бодитой, нотолгоонд тулгуурласан дүгнэлт хийх чадвартай байх;
- 3.2.5. ашиг сонирхлын зөрчилгүй байх;
- 3.2.6. томоохон, нарийн төвөгтэй тохиолдолд туршлагатай шинжлэн шалгагч байх.

3.3. Багийн ахлагчийг томилохдоо дараах нөхцөлийг харгалзан үзнэ:

- 3.3.1. тохиолдлын цар хүрээ, төвөгшил;
- 3.3.2. агаарын хөлгийн төрөл, ашиглалтын онцлог;
- 3.3.3. хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд учирсан хор уршгийн хэмжээ;
- 3.3.4. олон улсын оролцоо шаардлагатай эсэх;
- 3.3.5. өмнөх шинжлэн шалгах ажиллагаанд оролцсон туршлага.

Дөрөв. Бусад багийн гишүүдийг томилох

4.1. Шинжлэн шалгагч багийн ахлагч нь тухайн тохиолдлын шинж чанар, цар хүрээ, мэргэжлийн хэрэгцээнд үндэслэн бусад багийн гишүүдийг томилох саналыг боловсруулж, эрх бүхий албан тушаалтнаар батлуулна, эсхүл эрх олгогдсон тохиолдолд өөрөө томилно.

4.2. Багийн бүрэлдэхүүнд дараах чиглэлийн гишүүдийг оролцуулж болно:

- 4.2.1. нислэгийн үйл ажиллагаа;
- 4.2.2. агаарын хөлгийн хийц, систем;
- 4.2.3. засвар үйлчилгээ, нислэгт тэнцэх чадвар;
- 4.2.4. нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ;
- 4.2.5. нисэх буудал;
- 4.2.6. цаг уур;
- 4.2.7. хүний хүчин зүйл;
- 4.2.8. эмнэлэг, шүүх эмнэлэг;
- 4.2.9. авран хамгаалах, гал түймэр;
- 4.2.10. бичлэг, өгөгдөл задлан шинжилгээ;
- 4.2.11. шаардлагатай бусад мэргэжилтэн.

4.3. Шинжлэн шалгах багийн бүрэлдэхүүнд дор хаяж нэг туршлагатай шинжлэн шалгагчийг заавал оролцуулна.

4.4. Туршлага багатай гишүүнийг томилж болох бөгөөд түүнийг туршлагатай шинжлэн шалгагчийн удирдлага дор ажиллуулна.

Тав. Багийн гишүүдийн туршлагыг үнэлэх

5.1. Багийн гишүүдийн туршлагыг үнэлэхдээ дараах шалгуурыг хэрэглэнэ:

- 5.1.1. өмнө оролцсон осол, ноцтой зөрчил, зөрчлийн шинжлэн шалгалтын тоо, төрөл;
- 5.1.2. ахлагч, дэд ахлагч, хэсгийн хариуцагч, шинжээчээр ажилласан туршлага;
- 5.1.3. ICAO болон үндэсний холбогдох сургалт, дадлагад хамрагдсан байдал;
- 5.1.4. нисэхийн салбарын мэргэжлийн суурь мэдлэг;
- 5.1.5. ярилцлага авах, нотлох баримт хамгаалах, баримтжуулах, дүн шинжилгээ хийх ур чадвар;
- 5.1.6. техникийн мэдээлэл, нислэгийн бичлэг, өгөгдөлд шинжилгээ хийх чадвар;
- 5.1.7. олон улсын хамтын ажиллагаанд оролцох чадамж;
- 5.1.8. ослын талбай дээр ажиллах аюулгүй ажиллагааны мэдлэг.

5.2. Туршлагын үнэлгээг дараах баримтад үндэслэн хийнэ:

- 5.2.1. ажил байдлын тодорхойлолт;
- 5.2.2. сургалтын гэрчилгээ, бүртгэл;
- 5.2.3. өмнөх томилгоо, оролцооны бүртгэл;
- 5.2.4. шууд удирдлагын санал;
- 5.2.5. багийн ахлагчийн мэргэжлийн дүгнэлт.

5.3. Туршлагын үнэлгээний дүнг дараах байдлаар ангилж болно:

- 5.3.1. удирдах түвшин;
- 5.3.2. бие даан гүйцэтгэх түвшин;
- 5.3.3. хяналт дор оролцох түвшин.

Зургаа. Шинжлэн шалгах ажиллагааг нэн даруй эхлүүлэх

6.1. Осол, ноцтой зөрчил, зөрчлийн тухай мэдээлэл ирсэн даруй шинжлэн шалгах ажиллагааг нэн даруй эхлүүлнэ.

6.2. Багийн ахлагч дараах арга хэмжээг сааталгүй авна:

- 6.2.1. анхан шатны мэдээллийг баталгаажуулах;
- 6.2.2. багийн гишүүдийг дайчлах, томилох;
- 6.2.3. ослын талбайд очих бэлтгэл хангах;
- 6.2.4. нотлох баримтыг хамгаалах, талбайн хамгаалалтыг зохион байгуулах;
- 6.2.5. агаарын хөлөг, эд анги, бичиг баримт, бичлэг, цахим мэдээллийг хамгаалах;
- 6.2.6. шаардлагатай байгууллагад мэдээлэх;
- 6.2.7. талбайн аюулгүй ажиллагааны эрсдэлийг үнэлэх;
- 6.2.8. анхны ажиллагааны төлөвлөгөө гаргах.

6.3. Шинжлэн шалгах ажиллагааны хүрээнд агаарын хөлөг, эд анги, бичиг баримт, бүртгэл, дуу-дүрсний бичлэг, цахим мэдээлэл, бусад нотлох баримтыг зөвшөөрөлгүйгээр өөрчлөх, зөөх, устгах, задруулахыг хориглоно.

6.4. Ослын талбайд ажиллах бүх гишүүнд аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч, шаардлагатай хамгаалах хэрэгслээр хангана.

Долоо. Багийн ахлагчийн эрх, үүрэг

7.1. Багийн ахлагч дараах эрхтэй:

- 7.1.1. багийн гишүүдийн үүргийг хуваарилах;
- 7.1.2. нэмэлт мэргэжилтэн, шинжээч татан оролцуулах санал гаргах;
- 7.1.3. багийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах санал гаргах;
- 7.1.4. шаардлагатай мэдээлэл, тайлбар, баримт бичиг гаргуулах;
- 7.1.5. үзлэг, ярилцлага, шинжилгээний дарааллыг тогтоох.

7.2. Багийн ахлагч дараах үүрэгтэй:

- 7.2.1. шинжлэн шалгах ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, уялдуулах, хянах;
- 7.2.2. гишүүдийн туршлага, ур чадварт нийцүүлэн үүрэг даалгавар өгөх;
- 7.2.3. ажиллагааны явцын талаар холбогдох удирдлагад мэдээлэх;
- 7.2.4. нотлох баримтын бүрэн бүтэн байдлыг хангах;
- 7.2.5. баримтжуулалт, дүн шинжилгээ, тайланг нэгтгэн удирдах;
- 7.2.6. шаардлагатай тохиолдолд олон улсын оролцогч талуудтай харилцах;
- 7.2.7. урьдчилсан, завсрын, эцсийн тайлангийн төслийг боловсруулах ажлыг удирдах.

Найм. Багийн гишүүний эрх, үүрэг

8.1. Багийн гишүүн дараах үүрэгтэй:

- 8.1.1. ахлагчийн өгсөн үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь биелүүлэх;
- 8.1.2. бодитой, нотолгоонд суурилсан дүгнэлт гаргах;
- 8.1.3. нууцлал, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг мөрдөх;
- 8.1.4. өөрийн чиглэлийн тайлан, тэмдэглэл, материалыг бүрдүүлэх;
- 8.1.5. ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн тохиолдолд нэн даруй мэдэгдэх.

Ес. Баримтжуулалт, тайлагнал

9.1. Багийн ахлагч томилогдсон өдрөөс эхлэн ажиллагааны бүртгэл хөтөлнө.

9.2. Багийн гишүүн бүр өөрийн хийсэн ажиллагаа, цуглуулсан материал, урьдчилсан ажиглалтаа бичгээр бүртгэнэ.

9.3. Багийн ахлагч шаардлагатай тохиолдолд шуурхай хурал зохион байгуулж, явцыг үнэлнэ.

9.4. Эцсийн тайлан, аюулгүй ажиллагааны зөвлөмжийг холбогдох журмын дагуу боловсруулж хүргүүлнэ.

Арав. Хараат бус байдал, ашиг сонирхлын зөрчил

10.1. Багийн ахлагч, гишүүд нь шалгагдаж буй үйл ажиллагаатай холбоотой ашиг сонирхлын зөрчилтэй бол шинжлэн шалгах ажиллагаанд оролцохгүй.

10.2. Түр томилогдсон шинжээч, мэргэжилтэн нь ажиллагааны хугацаанд багийн ахлагчид захирагдана.

10.3. Шинжлэн шалгах ажиллагааны дүгнэлтэд нөлөөлөх зорилгоор дарамт шахалт үзүүлэхийг хориглоно.

Арван нэг. Хариуцлага

11.1. Энэ журмыг зөрчсөн албан тушаалтан, ажилтан холбогдох хууль тогтоомж болон байгууллагын дотоод журмын дагуу хариуцлага хүлээнэ.

11.2. Нотлох баримт устгах, өөрчлөх, нуух, зөвшөөрөлгүй задруулах үйлдэл гаргасан этгээдэд холбогдох хариуцлага ногдуулна.